

gør dog endnu sjældnere end Dansk denne Forskel og kender slet ikke til Endelsen -inde; Ord som Ven, Lærer, Tjener og mange andre bruges om Mænd og Kvinder i Flæng. Vel haves den fra Fransk indførte Endelse -ess (som *vi* ogsaa bruger i Prinsesse, Komtesse); men i daglig Tale høres den aldrig. For saa vidt er Mænd og Kvinder altsaa ogsaa i dette Stykke hinanden mere ligestillede i England end i Danmark. Om det imidlertid i denne Henseende er en Mangel ved det danske Sprog, at det har de to Ord *han* og *hun* i Stedet for ét Fælleskønsord, kan der dog være to Meninger om. Saa vist som det er ganske praktisk, at vi har forskellige Udtryk for højre og venstre, der dog er fuldkomment ens dannede, saa maa det dog være lige saa praktisk at have forskellige Benævnelser paa Mand og Kvinde, der dog ikke er saa lidt forskelligt skabte. Nej, K. og H. gaar virkelig for vidt, naar de anser det for en Lyde ved Sproget, at det i det hele gør Forskel paa Kønnene; nej, det for Kvinden nedværdigende er, at det oprindelige, naturlige Udtryk altid kun knyttes til, hvad der hører Manden til, og at kun deraf afledte Ord anvendes paa, hvad der hører Kvinden til, som Lærerinde, Husholderske af Lærer, Husholder. Men man skal vel lægge Mærke til, at de gamle nordiske Sprog, og Norsk, Svensk og især Bornholmsk endnu gør lige det omvendte, idet Ordenes Stamme tildgør Hunkønsformerne, mens Hankønsformerne dannes ved at føje *r* til disse, eller, hvis Endemedlyden er *n*, ved at give dette *n* en kunstigere, mere indviklet Udtale. „En syg Kone“ hedder paa Oldnordisk „sjuk Kona“; men „en syg Mand“ hedder „sjukr madr“. „Hun er tørstig“ hedder paa Bornholmsk „hon e tåstn“; men „han er tørstig“ hedder „hajng e tåstner“. Jeg kender intet Maal, der i den Grad gennemfører denne Forskel i saa vidt muligt alle Forhold og i alle Ordklasser som Bornholmsk. Naar en Mand saadan vil sige: „Jeg er kommen syg hertil“, siger han: „Jå e kommiing sjögr hertee“; men en Kvinde vil lige saa nøjagtigt sige: „Jå e kommen sjög hertee“.

Ganske vist anføres i alle Ordbøger og Grammatiker Hankønsformerne som de egenlige Grundformer, skønt de er de mest indviklede; men det faar staa ikke paa Sprogets men paa de Herrer Sprogmands egen Regning, der sikkert kun har vænnet sig til at anføre Ordene i Hankøn, fordi de er Hankønsformerne, mens den sunde Sans dog siger os, at Formerne uden *r* og med simpelt *n* er Rodformerne, dem, Sproget selv lægger til Grund. Jeg synes saadan kun Kvinderne kan have Grund til at glæde sig over vore nordiske Sprogs Udtryk for Kønsforskellighederne. Og jeg har længe tænkt paa, at kommer jeg nogen Sinde til at udgive sproglige Arbejder, vil jeg bryde med gammel Overlevering og anføre ethvert Ord i sin Hunkønsform, ikke just af den nordiske Ridderlighedsfølelse, som giver sig Udtryk i vor Grammatik, men fordi jeg synes, det er mest overensstemmende med sund Sans. Det er dog taabeligt at sige, at Ordet *syg* hedder paa Oldnordisk *sjukr*, naar det lige saa vel hedder *sjuk*, nemlig i Hunkøn. Hvorfor gøre Forskellen mellem de gamle og de ny Sprog større, end den egentlig er?

Kvindernes Katekismus

af Louis Frank.

Syvende Samtale.

Raadighed over Boet.

Sp. Opretter Ægtefællerne i Almindelighed Ægteskabskontrakt?

Sv. Nej. I Arbejderklassen gifter Ægtefællerne sig næsten altid uden Kontrakt.

Sp. Hvorfor?

Sv. Fordi Ægteskabskontrakt medfører Ekstraudgifter. Ogsaa i Middelstandsklassen er Ægtefællerne i de fleste Tilfælde ved Ægteskabets Indgaaelse ikke i Besiddelse af andet end deres Løn, og opretter derfor af Spar-sommelighedshensyn ikke Ægteskabskontrakt.

Sp. Kan De bevise, hvad De der siger?

Sv. Det kan jeg. I Paris viedes der i 1890 22,223 Par. Af disse er Ægteskabskontrakter oprettet mellem 3,693. I de rige Kvarterer er der af hvert 1,000 + 331, der har oprettet Ægteskabskontrakt, hvorimod der ikke har været mere end 47 af hvert 1,000 af Middelstanden og Arbejderklassen.

Sp. Naar der ikke er Ægteskabskontrakt, hvilken Regel er Ægtefællerne da underkastede?

Sv. Ægtefællerne er undergivne Loven om Fælleseje.

Sp. Hvorfor kalder Loven det Fælleseje?

Sv. Det er kun Hykleri og Løgn.

Sp. Forklar Dem.

Sv. Det er virkelig saaledes, thi saa længe det i Loven hedder: „Fællesboet“, er Manden Eneherr over alle Familiens Indtægter, han kan bemægtige sig Indkomsterne, Lønnen, Fortjenesten, Husholdningspengene og sin Hustrus Sparepenge. Dersom han er fordrukken eller paa anden Maade lastefuld, kan han sælge Bohavet, Hustruens Seng og Barnets Vugge. Dersom Hustruen har erhvervet en lille Formue ved sit eget Arbejde, har Ægtemanden som eneraadende alene Ret derover. *) Alene Manden har Administrationsret over Ejendommene, Møbler og andet rørligt Gods af „Fællesboet“, han kan sælge og bortgive uden sin Hustrus Samtykke.

Sp. Denne Tale om Fællesbo er altsaa kun Hykleri.

Sv. Ja, det er den; thi alt, hvad der tilhører Hustruen, tilhører ogsaa Manden, uden at hvad der tilhører Manden, ogsaa tilhører Kvinden.

Sp. Hvad kalder De da denne Ordning?

Sv. Jeg kalder det en svingagtig Udplyndring over for Kvinden.

Sp. Har denne Lovordning med „Fællesbo“ altid været saaledes?

Sv. Nej, efter Bruges Vedtægter kunde den ene Ægtefælle ikke handle uden den andens Samtykke.

Sp. Og den gamle borgerlige Lov?

Sv. Forslaget til Lov 9. Avgust 1793 ved Combacres holdt paa Ægtefællernes lige Dispositionsret over Fællesboet.

Sp. Hvem hindrede da Vedtagelsen af dette Forslag til Ligestilling?

Sv. Altid den Usalige — Krigeren, kaldet Napoleon.

*) I denne Henseende er den danske Kvinde forud, idet hun efter den Bayerske Lov 7. Maj 1880 har Ret til at raade over, hvad hun selv har erhvervet, for saa vidt det ikke er en Virksomhed, som opholdes af Fællesboets Midler.

Sp. Hvad forlanger da Kvindesagsvennerne?

Sv. De forlanger Særeje og ikke Fælleseje.

Sp. Er der Grunde til at foretrække Særeje i Ægteskabet?

Sv. Der er mange.

Sp. Nævn nogle.

Sv. Først fordi det er umoralsk, at den ene Ægtefælle skal berige sig paa den andens Bekostning, dernæst, at Manden altid har Magt til Administrationen og Hustruen ingen, og at Manden kan gøre sig til Herre over alle Indtægterne og sin Hustrus sammen-sparede Penge.

Sp. Og videre . . . ?

Sv. Naar derimod Loven bestemmer Særeje mellem Ægtefællerne, da vil Kvinden være tvungen til at beskæftige sig med sine egne Interesser. Det vil da være nødvendigt at give hende en bedre Opdragelse, for at hun kan paatage sig Ansvar for Administrationen af sin Formue; hun vil da ophøre at være et Luksusvæsen for at blive et nyttigt Væsen.

Sp. For de rige Kvinder vil det være et Gode?

Sv. Ja, thi Kvinden vil da ikke længere kunne forblive uvirksom eller uarbejdsdygtig, hun vil blive hæderlig. Den vil bekæmpe Kvindernes Lediggang, den vil udrydde Lasten og gøre Hjemmet mere moralsk.

Sp. Vil Særeje mellem Ægtefæller ikke drage andre Fordele med sig?

Sv. Jo, Særeje vil forhindre en Række Bedragerier, som daglig foregaar, f. Eks. naar Ægtefæller sidder i Fællesbo, Manden indvikles i en Sag, og for at unddrage Kreditorerne Pengene, tvinger han sin Hustru til at forlange Ophævelse af Formuesfællesskabet. Han sørger foreløbigt for at sætte hele Formuen paa sin Hustrus Navn, og de ulykkelige Kreditorer er bestjaalne.

Sp. Findes der ikke andre Fordele ved Særeje i Ægteskabet?

Sv. Jo, der er ogsaa den Fordel, at Særeje vil blive en Opdragelse for Kvinden.

Sp. Hvorledes det?

Sv. I Tilfælde af, at hun bliver Enke, vil hun være i Stand til at forvalte og forestaa Familiens Interesser.

Sp. Er det alt?

Sv. Særeje vil ogsaa have andre Fordele. Fra et økonomisk Standpunkt set, kan Ægteskabet da være som en Forretning, hvori der findes et Reservefond. Hustruens Formue er da Reservefondet. Kvindernes Ordenssans, deres Sparsommelighed, deres medfødte Stræben efter at bevare, vil beskytte dette Reservefond imod Mandens Spekulations- og Ødselsheds-Mani.

Nogle tidlige Arbejdere for Kvindens Frigørelse.

Af Charlotte Hope.

2.

Mary Burton.

Fra sin tidlige Ungdom protesterede Mary Burton mod de snævre Grænser, der var sat for Kvinden og det, der ansaas som hendes Arbejde, og hun var en af de første, der optraadte som Talsmand for en Frigørelse paa dette Omraade. Paa en Tid, da Bærerne